

VriendenLoterij en Het Concertgebouw

Het concert dat u vandaag bezoekt, is onderdeel van de VriendenLoterij ZomerConcerten; een divers programma, van klassiek tot pop en jazz, in een zomerse en informele sfeer.

Deelnemers van de VriendenLoterij krijgen met hun VIP-KAART 50% korting op concertkaarten voor alle VriendenLoterij ZomerConcerten.

Het Concertgebouw en de VriendenLoterij wensen u een geweldig ZomerConcert!

© EverlastCreative

Hoe was het concert?

Laat ons weten wat je ervan vond & maak kans op deze exclusieve **Apple Beats**-hoofdtelefoon.

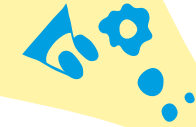
t.w.v.
€ 385,-

classicnl
non-stop de mooiste
klassieke muziek voor iedereen
app | classic.nl

Scan de QR of ga naar
www.classic.nl/acties

VRIENDENLOTERIJ ZOMERCONCERTEN

Vrijdag 14 augustus 2026

Grote Zaal 20.00 uur

Luzerner Sinfonieorchester
Michael Sanderling, dirigent
Daniel Lozakovich, viool

Jean Sibelius 1865-1957

Vioolconcert in d, op. 47 (1903-05)
Allegro moderato
Adagio di molto
Allegro ma non tanto

PAUZE

Pjotr Tsjaikovski 1840-1893

Symfonie nr. 6 in b, op. 74 'Pathétique' (1893)
Adagio - Allegro non troppo - Andante
Allegro con grazia
Allegro molto vivace
Finale: Adagio lamentoso, Andante

ZomerConcerten.nl

Toelichting

In Finland is Jean Sibelius een volksheld. In zijn muziek verklankt hij oude volksverhalen en de Finse natuur. Daarnaast schreef hij hoogst originele symfonieën die wereldberoemd werden. Met componeren begon hij pas nadat hij zijn oorspronkelijke plan om violist te worden had opgegeven; hij was simpelweg niet jong genoeg begonnen met spelen. De frustratie daarover schreef hij van zich af met het unieke *Vioolconcert*. Daarmee voorzag hij in een behoefte van zowel violisten als publiek, want de vioolconcerten van Brahms en Tsjajkovski waren op dat moment geliefd en men wilde meer van dat soort romantisch werk.

Finse sferen kun je in Sibelius' *Vioolconcert* nauwelijks herkennen, maar het is wel een uiterst sfeervol stuk. Vanaf de betoverende beginmelodie klinkt de vioolpartij als een soort gebed of een lange mijmering: twee delen lang zwerft die door een dromerig orkestraal landschap. Pas in het folkloristisch aandoende slotdeel krijgt de muziek vaste vorm en hoor je terugkerende thema's. Een Britse muziekcriticus omschreef dit deel als 'een dans van ijsberen'. Bij de première stuitte dit werk op onbegrip; de eigenzinnige Sibelius was toen nog een onbekende naam. Inmiddels is het een van de meest gespeelde vioolconcerten aller tijden.

Pijnlijke hartenkreet

De oer-Russische romanticus Pjotr Tsjajkovski was een hypergevoelige man ('een ouwe huilebalk', noemde hij zichzelf) en dat hoor je in veel van zijn muziek terug. Vooral zijn symfonieën zitten vol emotionele ups en downs: uitbundigheid en diepe droefenis wisselen elkaar voortdurend af. Zijn *Zesde* en laatste symfonie gaf hij zelfs de

bijnaam 'Pathétique' ('Hartverscheurend'). In dit werk klinkt Tsjajkovski droeviger dan ooit. Het was lange tijd omgeven door een een waas van geheimzinnigheid, want kort na de première stierf de componist onverwachts. In de dagen daarvoor had hij onheilspellende uitspraken gedaan: dat hij dit werk als een requiem beschouwde, dat de muziek een 'verborgen verhaal' vertelde dat hij niet wilde toelichten. Voorvoelde hij zijn einde? Er is heel wat over gespeculeerd. Sommigen opperden zelfs dat Tsjajkovski vanwege zijn homoseksualiteit door een geheim tribunaal tot zelfmoord was aangespoord, maar voor dergelijke theorieën bestaat geen sluitend bewijs. Volgens de meest gangbare opvatting was zijn dood het gevolg van domme pech: Tsjajkovski dronk gedachteloos een glas ongekookt water tijdens een cholera-epidemie en bezweek. Dat maakt de muziek niet minder impactvol. Tsjajkovski wilde in deze symfonie het hele leven weergeven, van geboorte tot graf, en met nadruk op de tragische kanten daarvan. Vandaar dat deze symfonie nu eens niet triomfantelijk eindigt: het slotdeel is een pijnlijke hartenkreet die zonder één sprankje hoop wegsterft.

Michiel Cleij

Biografie

Het **Luzerner Sinfonieorchester**, actief sinds 1805, is Zwitserlands oudste symfonieorkest. Sleutel tot het succes is het evenwicht tussen traditie en vernieuwing. Het orkest heeft een groot klassiek kernrepertoire, maar is ook aanjager van nieuwe muziek, via compositieopdrachten aan hedendaagse meesters en veelbelovende nieuwkomers. Vele topsolisten werkten met het orkest samen, onder wie Martha Argerich, Janine Jansen en Gautier Capuçon. Naast de reguliere concerten en tournees investeert het LSO in de ontwikkeling van jong talent, onder meer met een eigen academie.

Michael Sanderling is sinds 2021 chef-dirigent van het LSO. Voordat hij dirigent werd, had Sanderling al een internationale carrière als cellist opgebouwd. Hij trad op als solist en was jarenlang solocellist van het Gewandhausorchester Leipzig, waar dirigent Kurt Masur zijn talent voor dirigeren ontdekte. Als chef-dirigent van de Dresdner Philharmonie nam hij de complete symfonieën van Beethoven en Sjostakovitsj op, waarmee hij zijn naam vestigde als een van de grote dirigenten van deze tijd.

De Zweedse violist **Daniel Lozakovich** maakte zijn podiumdebuut op negenjarige leeftijd, drie jaar nadat hij de viool had opgepakt. Hij studeerde in Karlsruhe en Genève en won in 2016 het Vladimir Spivakov Vioolconcours. Hij was de jongste musicus ooit die door Deutsche Grammophon werd gecontracteerd. Sindsdien oogst Lozakovich internationaal een sprookjesachtig succes. In 2019 debuteerde hij in Het Concertgebouw als solist in Beethovens *Vioolconcert* met de Münchner Philharmoniker.

Summary

Jean Sibelius, famous as Finland's national composer, initially wanted to be a violinist, but since he hadn't started violin lessons young enough to become a professional, it was a vain hope. His extraordinary *Violin Concerto* is an expression of both his frustration and his reverence for the instrument. Although it sounds less Finnish than many of his other pieces, it is very evocative and appealing music. In the first two movements, the violin seems to be meandering through a peculiar musical landscape, daydreaming and humming to itself. The closing movement has the feel of a folk dance, although one English critic said he heard polar bears dancing.

Pyotr Tchaikovsky was a hypersensitive man ('an old crybaby,' as he called himself), and that sensitivity resonates throughout much of his music. His symphonies in particular are full of emotional highs and lows, with moments of exuberance constantly giving way to profound melancholy. The *Sixth*, nicknamed 'Pathétique' (in his time the word meant 'heart-rending'), was his swan song. It was shrouded in mystery for a long time: some commentators have sought connections between the symphony and Tchaikovsky's death, which occurred shortly after the premiere. While the circumstances of his death have been the subject of much debate, the music's dramatic power remains undiminished. Although it has light-hearted passages – this time Tchaikovsky wanted to depict an entire human life from cradle to grave – the strongest impression is from the desperate Finale, which dies away without a glimmer of hope.

Translation: Anne Hodgkinson

En verder...

QNTDEK MEER

Op concertgebouw.nl/ontdek gaat een wereld voor u open. U vindt er video's, interviews, verhalen, podcasts, concertregistraties en nog veel meer.

CONCERTTIP

vr 28/08

20.00 uur
Grote Zaal

Elgars Celloconcert door Anastasia Kobekina

Onder leiding van Kerem Hasan brengt het Residentie Orkest Tsjajkovski's krachtige *Vijfde symfonie* tot leven. De Russische stercellist Anastasia Kobekina soleert in Elgars veelzijdige en energieke *Celloconcert*, een van haar favoriete soloconcerten.